

Roman Darowski, *Filozofia człowieka. Zarys problematyki. Antologia tekstów*, Kraków 2002, ss. 276

Stosunkowo dużo ukazało się w Polsce, jak zresztą i za granicą, dzieł z zakresu filozofii człowieka. W naszym kraju do najważniejszych należą: kard. K. Wojtyła, *Osoba i czyn*, Kraków 1969; M.A. Krąpiec, *Ja – człowiek. Zarys antropologii filozoficznej*, Lublin 1974; ks. S. Kowalczyk, *Człowiek w myśli współczesnej. Filozofia współczesna o człowieku*, Warszawa 1990; tenże, *Zarys filozofii człowieka*, Sandomierz 1990; M. Jędraszewski, *Antropologia filozoficzna. Prolegomena i wybór tekstów*, Poznań 1991; W. Szewczyk, *Kim jest człowiek? Zarys antropologii filozoficznej*, Tarnów 1993; ks. J. Tischner, *Spór o istnienie człowieka*, Kraków 1998; I. Bittner, *Filozofia człowieka. Zarys dziejów i przegląd stanowisk*, wyd. III, Łódź 2000. Do tej kolekcji należy dołączyć sygnalizowaną tu pozycję książkową o charakterze podręcznikowym ks. Romana Darowskiego, profesora zwyczajnego Wydziału Filozoficznego Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie.

Autor od lat zajmuje się filozofią człowieka i historią filozofii w Polsce, zwłaszcza w wydaniu jezuitów. Opublikował wiele prac, m.in. książki: *Człowiek i świat*, Kraków 1972; *La theorie marxiste de la verite*, Rome 1973; *Człowiek: istnienie i działanie*, Kraków 1974; *Studia z historii filozofii*, Kraków 1980; *Filozofia w szkołach jezuickich w Polsce w XVI wieku*, Kraków 1994; *Filozofia człowieka*, Kraków 1995; *Studia z filozofii jezuitów w Polsce w XVII i XVIII w.*, Kraków 1998; *Filozofia jezuitów w Polsce w XX wieku*, Kraków 2001.

Obecne wydanie *Filozofii człowieka* jest wydaniem trzecim, poprawionym i rozszerzonym. W ramach zagadnień wprowadzających został dodany paragraf *Być i mieć*, zaś w części systematycznej, zatytułowanej: *Główne problemy filozofii człowieka*, został dodany paragraf: *Człowiek istotą religijną*. Oprócz tego książka zawiera nową, obszerną część – antologię tekstów filozoficznych na temat człowieka.

Trzeba zauważyć, że książka R. Darowskiego wyróżnia się spośród ogłoszonych dotąd pozycji antropologicznych specyficzną metodą. W zasadniczej części tej publikacji – po zagadnieniach wstępnych oraz po przedstawieniu dziejów filozofii człowieka – autor zastosował metodę tezową. Podstawowe zagadnienia filozofii człowieka przedłożył w postaci twierdzeń (tez), które następnie są mniej lub więcej szczegółowo rozwijane. To rozwinięcie i opracowanie tezy zawiera zwykle następujące elementy: stan zagadnienia,

wyjaśnienie pojęć, stanowiska i opinie na dany temat oraz argumentację za postawioną na początku tezą. Tego rodzaju metoda pozwoliła autorowi zadbać o przejrzystość i jasność przedstawianych problemów oraz zaprezentować swoje własne preferencje antropologiczne.

Obecnemu wydaniu, w stosunku do poprzednich, dużej wartości dodaje druga część książki, w której znajdujemy filozoficzne teksty źródłowe o człowieku. Umożliwia to czytelnikowi bezpośredni kontakt z tekstami takich wybitnych filozofów, jak: Arystoteles, św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu, Kartezjusz, a także kilku myślicieli doby współczesnej, jak m.in. kard. K. Wojtyła, M.A. Krąpiec czy ks. J. Tischner. Antologia tekstów sporządzona przez autora – w stosunku do dotychczasowych tego typu antologii – odróżnia się tym, że autor więcej uwagi poświęcił współczesnej myśli polskiej, zamieścił więcej tekstów filozoficzno-prawnych oraz wprowadził dział tekstów mądrościowych, które pobudzają do refleksji i skłaniają do określonej postawy w życiu codziennym.

Publikacja autora stanowi cenną pomoc w pracy dydaktycznej, jako skrót materiału przedkładanego na wykładach studentom na wydziałach filozoficznych i teologicznych. Także wykładowcy antropologii filozoficznej mogą znaleźć w niej wiele cennych inspiracji. Jej autorowi należą się słowa szczerego uznania i wdzięczności. Należy Mu także życzyć, by swoim filozoficzno-dydaktycznym talentem wzbogacił skarbiec polskiej filozofii jeszcze niejedną pozycją książkową.

*ks. Ignacy Dec*